

**Muzeum
města
Prahy**

**Koncepce rozvoje příspěvkové organizace na období
2023 – 2028**

RNDr. Ing. Ivo Macek

11. května 2022

Muzeum města Prahy (dále MMP) je v současnosti jedinou muzejní institucí v České republice, která se zabývá dějinami našeho hlavního města a spravuje sbírky s více než milionem předmětů, které jsou s pražskými dějinami neodmyslitelně spojeny. MMP se v současnosti nachází asi v nejtěžším období během své novodobé historie. Následující dva roky budou definovat směřování celého muzea na desítky let dopředu. Proto je nutné přistupovat k blížícím se novým výzvám v podobě přebírání nových objektů, definování jejich účelů a obsahů velmi zodpovědně. Dle mého názoru by se mělo muzeum v následujících letech proměnit v sebevědomou instituci, která by měla být respektována jak na území Prahy a v zahraničí, tak by měla být také vyhledávána návštěvníky, pro něž bude atraktivním místem, kde chtějí opakovaně trávit svůj volný čas.

Aby se tyto plány a vize naplnily, je nutná zásadní změna fungování celé instituce. Tato změna posune MMP dopředu a naplno využije její potenciál v obrovské konkurenci, jež kolem ní za poslední roky vyrostla. Pokud bych měl v současnosti připodobnit MMP lidské povaze, tak na mě působí jako velmi zakřiknutá osoba bez charismatu a identity.

Na následujících stránkách se budu snažit nastínit oblasti, o nichž si myslím, že v nich má MMP rezervy a kde bude nutné výrazněji přidat. Zároveň bych rád podotkl, že jakožto externista nejsem detailně seznámen s fungováním celé instituce natolik, abych mohl být ve svých názorech příliš konkrétní. Mé úvahy vycházejí z informací z veřejně přístupných zdrojů (Koncepte rozvoje příspěvkové organizace MMP pro léta 2021–2025, Výroční zprávy MMP, Registr smluv, Hlídač státu, iKatastr, Tenderarena) a z vlastních zkušeností z více než desetileté praxe v muzejním prostředí.

Sbírky

Muzeum bez sbírek není muzeum. Skutečnost, v jakém stavu jsou sbírkové předměty a v jakých prostorách jsou uloženy, vypovídá nejlépe o vedení dané instituce. V rámci MMP je podle mého názoru děláno pro sbírky maximum. Jsou uloženy v nových depozitárních prostorách a je o ně náležitě postaráno. Za tuto skutečnost patří současné ředitelce paní Dr. Strnadové velké poděkování, protože taková péče není zcela standardem a problémy spojené s uložením sbírkových předmětů v nevyhovujících podmínkách jsou muzejním evergreenem. Co je nutné do budoucna vyřešit, je další prostor pro uložení sbírek v rámci rozrůstajících se fondů především z pohledu Archeologické sbírky. Případným převzetím všech předmětů, jež

MMP náležejí, by se tento fond rozrostl o několik milionů nových přírůstků, které však již ve stávajících prostorách uložit nepůjde.

Ze zjištěných informací vyplývá, že sbírky a jejich metadata jsou uchovávány v komerčním řešení firmy Axiell (dříve Musoft), a to v programu Musaion. Toto řešení se samozřejmě nabízí, ale zároveň je potřeba podrobit detailnější kritice vyjednané finanční podmínky pro licenční provoz. Z vlastní zkušenosti vím, že dané řešení není nejlevnější a že některá muzea se k tomuto řešení z těchto důvodů zatím nepřiklonila. Jsou dostupné různé alternativy, ale samozřejmě záleží na tom, jak se s daným softwarem pracuje a pro jaký účel se využívá. Jeho možnosti jsou totiž širší než jen databázové.

Například mi zde chybí prezentační vrstva, kterou by mohl návštěvník v online prostoru navštívit a prolistovat si fotografie sbírkových předmětů a přečíst si k nim základní informace. Národní agregátor portál www.esbirky.cz slouží i pro MMP, avšak k dnešnímu dni 11. 5. 2022 má MMP nahráno pouze 554 předmětů, přičemž u předmětů z Archeologické sbírky zcela chybí fotodokumentace. Z toho lze usuzovat, že je nutné se v rámci práce se sbírkou výrazněji zaměřit na digitalizaci jednotlivých předmětů. V 21. století už nestačí mít předměty pouze uloženy v krabicích na policích v depozitáři, ale platí, že sbírka, která není vidět – neexistuje. Proto je celosvětovým trendem digitalizovat a zpřístupňovat předměty pro odborníky i laiky z celého světa. Nehledě na to, že řádná fotodokumentace chrání i předmět před jeho zcizením. V rámci získání finančních prostředků lze využít program Digitalizace kulturního obsahu, který spadá do Národního plánu obnovy v rámci Ministerstva kultury ČR (dále MKČR). Zde je k dispozici 385 mil. Kč, které budou rozděleny mezi cca 150 projektů. Důležité je poznamenat, že toto řešení je navrhované v *Koncepci rozvoje příspěvkové organizace pro léta 2021–2025*, ale je nutné zároveň podotknout, že finance se nemohou využít na mzdové prostředky a že se jedná pouze o investiční prostředky na nákupy a vybavení digitalizačních pracovišť. Problémem však většinou jsou personální kapacity. Zároveň je zde skutečnost, že DPH si hradí instituce ze svých prostředků, což může znamenat velkou finanční zátěž. Nicméně digitalizovat 2D předměty lze outsourcingem anebo po určitém zaškolení i externími zaměstnanci, např. studenty na DPP/DPČ. Digitalizace 3D objektů je složitější a vyžaduje širší technické zázemí a odpovídající zkušenosti.

V rámci zlepšení prezentačního potenciálu sbírek na webových stránkách MMP bych se zaměřil například na to, aby nebyly rozděleny dle standardních názvů, pod kterými jsou vedeny na MKČR, ale snažil bych se je rozdělit do jednotlivých skupin, srozumitelnějších pro běžné

návštěvníky. Tedy nikoliv mít odkaz na Historické sbírky (zde si většina běžných lidí nedokáže představit, co vše do toho spadá), ale dělit bych je například na: kostýmy, sklo, fotografie, malby atd. Toto rozdělení tam je, ale až v další úrovni webu (3!). Takové rozdělení bych používal standardně při komunikacích s veřejností – tedy sbírka skla, sbírka maleb, sbírka fotografií. Je to malý detail, ale kurátor fungující celý život v muzeu je navyklý používat pro svoji sbírku většinou oficiální označení, které laikům nic nemusí říkat.

Ohledně nových akvizic bych se zaměřoval na nákupy předmětů, sbírek či jejich částí, které mají vysokou výpovědní a dokumentační hodnotu, anebo u nich hrozí, že by se mohly dostat do zahraničí, a tím se nadobro ztratit z České republiky.

Zároveň bych se zasadil o to, aby se zesílila dokumentace současnosti, jelikož MMP není jen institucí na studium minulosti, ale i dnes se mohou na území Prahy dít události, jež si zaslouží dokumentaci a archivaci. To je jedna z cest, kterou bych do budoucna intenzivně podporoval, aby nám budoucí historie neprotekla mezi prsty.

Nemohu opomenout i zintenzivnění spolupráce se zahraničím z pohledu partnerství s muzejními institucemi hlavních měst v Evropě a ve světě. Nejsem zastáncem názoru, že si vše musíme vytrpět v naší české kotlině a na vše si přijít sami. Ze své zkušenosti vím, že sdílení nabytých poznatků, získaných znalostí a praktických zkušeností s dalšími světovými muzei je klíčem k dalšímu rozvoji instituce a k vyvarování se chyb, jichž se před námi již někdo nějakým způsobem dopustil.

Co ovšem považuji téměř za neodpuštělné, je fakt, že MMP nemá jasně definované „top“ předměty. Naprosto zde chybí soupis nějakých 5 až 10 předmětů, které by mohly být exponátovými celebritami celého muzea. Mělo by se s nimi pracovat dlouhodobě v rámci propagace (merchandising), ale také samozřejmě v rámci jednotlivých výstav/expozic. Vyjma Langweilova modelu Prahy jsem nenašel nikde ani zmínku o dalším top exponátu, což je ohromná škoda. To je podle mě jedním z hlavních důvodů, proč je muzeum navenek tak nečitelné a nenápadné.

Objekty přístupné veřejnosti

Hlavní budova

Z mého pohledu je Hlavní budova srdcem a výkladní skříní celého MMP. Navzdory dalším objektům, které přibyly pod jeho správu, musí být tato stavba propagačně a mediálně prezentována tak, že když se řekne „Městské muzeum Prahy“, všem se ihned vybaví tato budova. Aby se tak stalo, je nutné velmi zodpovědně přistoupit k tvorbě nových stálých expozic (viz kapitola Expozice) a vtisknout budově nezaměnitelnou a srozumitelnou identitu. Osobně by se mi líbilo započít jednání s MČ Praha 8 ohledně zeleně, jež se nachází přímo před budovou. Myslím, že i zde je prostor pro výraznější revitalizaci, která by byla vhodná k připravovanému znovuotevření budovy.

Palác Desfours

Účel využití této budovy musí být silně zohledněn v kontextu velkolepého projektu v jeho těsné blízkosti, a to přestavbou Masarykova nádraží a jeho okolí. Projekt *Masaryčka spojuje* bude natolik dominantní, že nelze vymýšlet účel využití rohové vícepodlažní historické budovy bez širší znalosti podoby, kterou získá za pár let její okolí. Využití prostor musí zapadat do celkového místa i v kontextu jeho nabídky služeb pro veřejnost. Nemluvě o plánovaném zbudování Železničního muzea, jež bude umístěno naproti přes koleje.

A využití jako depozitáře? Dle mého to není příliš šťastné řešení. Kolem depozitářů je vždy velký pohyb materiálů, osob, dopravy a s tím spojené prašnosti. Z vlastních zkušeností vím, jaký je rozdíl mezi situací mít depozitář v historickém centru Prahy s velmi složitou dostupností a parkováním nebo mít depozitář celého MMP na jejím okraji například v nově postavené nebo zrekonstruované budově. Už jen v případě mimořádné události (povodně, požár, teroristický útok – blízkost nádraží) je samotné umístění v centru výraznou komplikací v souvislosti s nutností rychlé evakuace sbírkových předmětů. Není proto divu, že většina zahraničních muzeí se se svými depozitáři uchyluje na okraje měst. Důvodem je bezpečnost a snadnější obsluha. A ačkoliv jsem si vědom nedostatečného prostoru pro archeologické sbírky, tak bych osobně tento palác jako depozitář neviděl a velmi bych se tohoto případného řešení z dlouhodobého hlediska obával.

Vzhledem k velkému oživení okolí budovy díky projektu *Masaryčka spojuje* si zde dokáží představit zázemí pro zaměstnance MMP, zcela jistě prostory pro komerční pronájem a prostory, jež by se svojí náplní a účelem odlišily od Hlavní budovy MMP. V rámci nápadů bych si dokázal představit, že vybudované prostory by se mohly využít jako **interaktivní muzejní palác**, který by byl zaměřen převážně na rodiny s dětmi a který by jim umožňoval zábavnou a hravou formou zažít a pocítit muzeum na vlastní kůži. Jedině takovýmto jiným přístupem a novým konceptem může daná budova přitáhnout návštěvníky. Rozdělovat část expozic do Hlavní budovy s pokračováním do druhé není šťastné a zkušenosti z podobného řešení Historické a Nové budovy Národního muzea můj názor jen potvrzují. Lidé skutečně nechtějí přebíhat do jiné budovy a hledat pokračování expozice. Budova musí mít svůj jiný, originální koncept a svou vlastní identitu, samozřejmě včetně webových stránek!

Clam-Gallasův palác

Stejně jako v případě paláce Desfours i zde bych se zasadil o to, aby tato budova měla svoji vlastní identitu včetně webových stránek. Snaha všechny objekty sloučit pod hlavičku MMP na jedny stránky je matoucí a komplikuje to možnost pro rozvoj a propagaci daných objektů. Opět zkušenost z Národního muzea, které má v současnosti 16 objektů přístupných veřejnosti pod jednou hlavičkou, mě utvrzuje, že toto není cesta. Cestou naopak je nechat dané objekty žít jejich vlastní identitou a historií. Samozřejmě, že propojení s MMP je nutné, ale nemělo by být tím nejdůležitějším. Pokud někdo bude chtít cíleně navštívit Clam-Gallasův palác, tak je velmi malá pravděpodobnost, že bude poučen o tom, že palác spadá pod MMP. Nehledě na zahraniční či mimopražské turisty.

Co se týče obsahu, tak podle mých posledních informací by měla být budova částečně provozována zřizovatelem, a to včetně pronájmu prostor pro restauraci, ostrahy atd. Pokud je to tak, na MMP zbývá obsahová náplň objektu. Zde naprosto souhlasím s držením konceptu Centra pražského baroka a využitím prostor pro expozici historie celého paláce včetně rodu Gallasů. Palác si navíc může dovolit, aby v tomto směru fungoval i jako „zámek“. Zároveň bych určitou část malebných prostor vyčlenil pro komerční účely. Bez detailnější znalosti sbírkových předmětů a uvažovaného konceptu však nejsem schopen se blíže vyjádřit k obsahu jednotlivých celků.

Expozice – „Kvalita je víc než kvantita“

Před MMP leží v následujících letech obrovský úkol, a to vybudovat nové stálé expozice především pro Hlavní budovu, pro Clam-Gallasovův palác a pro palác Desfours. Příprava takového úkolu, který na dlouhé roky bude definovat muzeum, je natolik závažná a odpovědná, že je k ní nutno přistupovat s maximální péčí. Expozice a výstavy vnímám v rámci muzeí jako produkt, tedy výrobek, který muzeum produkuje, vyrábí a prodává návštěvníkům. Čím lepší produkt je, tím více lidí zajímá a s větší návštěvností rostou muzeu jeho příjmy. Tato přímá úměra není bohužel vždy jasná. Pokud mají vzniknout moderní expozice, které budou konkurenceschopné v rámci Prahy a i celé České republiky, tak je nutné spojit se s externisty z kreativního průmyslu. Tito pracovníci by měli být přítomni už v počátcích, aby se případné chyby odchytily již na začátku. Bohužel není možné k něčemu takovému přistupovat tak, že vznikne odborný scénář, vybere se architekt a realizuje se stavba. Tento způsob může fungovat u menších výstav, ale nikoliv u stálých expozic, které zde budou možná desítky let a budou muset odolávat „zubu času“ a kritice. Jako zásadní vidím povinnost respektovat historické prostory, do kterých se expozice budují. Dále je nutné myslet na to, že „méně je více“ a že lidé se dnes nechtějí ztrácet v ohromném množství nicneříkajících předmětů, popisek a množství textu. Dnešní doba je zkrátka jiná. Zastávám názor, že expozice a výstavy se dělají z 99 % pro laickou veřejnost, a nikoliv pro naše kolegy z univerzit, muzeí anebo ústavů Akademie věd. Pro odborníky máme depozitáře a archivy, které jim jsou a vždy budou k dispozici. Expozice totiž musí splňovat nejmodernější standardy na interpretaci, design, osvětlení a scénografii. Je potřeba dát lidem to, co hledají a kvůli čemu se budou rádi zase vracet. Jinak v konkurenci ostatních volnočasových aktivit není šance uspět.

Z pohledů témat se budu snažit podporovat multioborové záměry. Musíme opravdu stále dělat expozice a výstavy monotematické? Musí výstavy a expozice kopírovat skladbu sbírek pouze daného muzea? Musí být všechny výstavy připraveny na stejném principu, měnícím se pouze změnou grafiky nebo architekta? Samozřejmě, že nemusí. Bolí to, je to náročnější, ale nemusí.

Současné a již hotové náměty expozic bych proto podrobil revizi a zasadil se o to, aby témata a hlavně výsledné provedení odpovídalo 21. století. Pro jejich realizaci bych využil svých zkušeností s vedením největšího expozičního projektu České republiky – stálé přírodovědecké expozice Národního muzea. Situace ohledně expozic do Clam-Gallasova paláce a do Hlavní

budovy je více než kritická. Osobně odhaduji zpoždění minimálně na 1–2 roky, které je nutno rychle dohnat. Celý proces bude vyžadovat krizový management.

Z pohledu krátkodobějších výstavních projektů bych zavedl mechanismus přijímání námětů od jednotlivých kurátorů, které by se každoročně vyhodnocovaly. Nejzajímavější a nejlepší náměty by byly finančně ohodnoceny. Pokud se mají vytvářet kvalitní výstavy, tak je zároveň zásadní, aby na jejich přípravu byl dostatek času. Toho lze docílit definováním pevného výstavního plánu na období minimálně 2–3 roky dopředu. Je nutné, aby MMP bylo důvěryhodným partnerem pro externí dodavatele.

Zaměstnanci

Dle výroční zprávy pracovalo v MMP k 31. 12. 2021 celkem 117 osob. Přičemž 78 z nich jsou ženy a 39 muži. Průměrný věk zaměstnanců byl 50 let. Z těchto kusých dat vyplývá, že muzeum personálně stárne. Pro určení, v jakých pozicích je situace nejkritičtější, by byla zapotřebí detailnější analýza. Nicméně přijímání nové mladé generace by mělo být standardem, a je tedy nutné identifikovat problém. Osvědčeným řešením je úzká spolupráce s fakultami a osobnostmi z řad odborných pracovníků a přivádění nových nadějných studentů či absolventů do muzea. Celkově by mělo být ideálně muzeum personálně vyvážené jednotlivými věkovými kategoriemi, aby docházelo k zachování kontinuity u správy sbírek, k předávání zkušeností a udržování mladé „drzé“ energie, která je v muzeu více než nutná.

Zdravý růst a neustálá práce se zaměstnanci již není jen písni z korporátních institucí, ale vzhledem ke generačním obměnám (generace Y, Z) je nutné tuto dynamiku převádět i do státních institucí. Proto bych zavedl možnosti podpory zvyšování kvalifikace zaměstnanců v jejich oborech, vzdělávací kurzy, kurzy komunikačních dovedností, kurzy cizích jazyků, zlepšování prezentačních schopností a workshopy spojené s tématy správné interpretace informací. Jako zdroj financování lze využít například program MKČR financovaný z Národního plánu obnovy. Samozřejmostí je také podpora stáží pro zaměstnance a v neposlední řadě zavedení transparentního odměňovacího systému na základě měřitelných vědeckých (tvrdých) a nevědeckých (měkkých) výstupů.

Provoz

Odebrání městských věží, které generovaly nebývale vysoké příjmy (v roce 2019 ve výši 136 mil. Kč, což bylo téměř 90 % veškerých příjmů), a pandemie nemoci covid-19 v kontextu neotevřené Hlavní budovy přivádí MMP na další minimálně dva roky do velmi těžké finanční situace. Zároveň musí ve velmi krátké době dojít k nutné transformaci vnitřních mechanismů a myšlení, aby bylo MMP připraveno klást větší důraz na výnosy z prodeje vstupenek do objektů s expozicemi a výstavami a samozřejmě se více orientovat na komerční pronájmy. Na základě toho bych usiloval o zřízení obchodního oddělení, které by mělo ve své gesci mimo jiné i aktivní nabízení prostor určených k pronájmu a správu eventů. Zároveň je z mého pohledu nutné zadat externí finanční audit, aby mohly být nalezeny potencionální rezervy, které by se mohly za ideálního stavu využít na zlehčení dopadů tohoto přechodného období, kdy MMP v zásadě nebude generovat žádné příjmy ze vstupného. Ovšem je nutné jedním dechem dodat, že současná situace nepůjde zvládnout bez silné finanční podpory zřizovatele. Z hlediska provozu pro mě bylo velmi překvapivé zrušení ICT oddělení v době, kdy před MMP stojí aktivování provozu několika budov (minimálně Hlavní budova a Clam-Gallasův palác). Jsem si vědom, že ke zrušení došlo z důvodu finančních úspor, ale bez tohoto interního oddělení si nedovedu vůbec představit provoz těchto objektů včetně zprovoznění expozic. IT podpora se může opírat o outsourcing, ale nikoliv ze 100 %. Z pohledu běžného fungování instituce je vzhledem k diverzitě a roztržitosti jednotlivých objektů MMP nutná digitalizace vnitřní agendy, aby chod a provoz byl co nejjednodušší a byrokraticky nenáročný především pro odborné zaměstnance, jejichž úloha v muzeu je jiná.

Při uvažování blížících se investičních akcí (u nichž předpokládám výši mnoha desítek milionů korun) na tvorbu expozic včetně stavebních rekonstrukcí (palác Desfours) si opět nedovedu představit tuto činnost bez vnitřního stavebního, investičního a právního oddělení. Myslím, že si MMP v současnosti ani neuvědomuje, co se na něj řítí.

Marketingová strategie

Často se říká, zejména v muzejních kruzích, že muzea jsou tu pro všechny a že se vlastně nejde zaměřit na jednu konkrétní skupinu návštěvníků. Není to pravda. Ano, muzea jsou zde pro všechny, ale v případě marketingové strategie nemůžete cílit na všechny. Podle mého názoru

je ideální cílit primárně na rodiny s dětmi. Tomu musí být přizpůsobeno vše, ale vše začíná od expozic a výstav, tedy od nabídky produktů. Pokud vytvoříte prostor, který je zajímavý pro rodiny s dětmi, máte vyhráno. Tohle by byl můj cíl v případě nových expozic. Není na místě obava, že půjde o infantilní podání složitějších termínů nebo historických souvislostí. Děti tyto věci příliš nezajímají a pro tento účel slouží jiné komunikační kanály. Pro děti je důležitý prostor, „wow“ efekty a možnost v něm trávit čas a bavit se.

Nedílnou součástí marketingové strategie je všeobecné posilování brandu, které může probíhat kromě standardní outdoor i indoor kampaní i tvorbou AV obsahu, jímž se živí sociální sítě (ideální pro muzea je Instagram, Facebook a v případě aktivních kurátorů si dokáží představit i TikTok). Nové webové stránky jsou graficky odlehčenější, ale přílišná vrstevnatost jim škodí a člověk tam velmi těžko hledá, co potřebuje. Zde by bylo nutné stránky zjednodušit a začít již teď s přípravou sebevědomé nabídky merchandisingu pro eshop a obchody v souvislosti s otevřením Hlavní budovy a Clam-Gallasova paláce.

Také si myslím, že by se měla zesílit snaha dostávat odborné pracovníky do mediálního prostoru, v němž by mohli hovořit o své práci nebo reagovat na případná aktuální společenská témata. Veřejnoprávní televize a rozhlas mnohdy trpí nedostatkem těchto témat a muzea mají v rámci kultury vždy dveře otevřené. S tím jde ruku v ruce i nutnost kurátory mediálně školit a připravovat je na výstupy, aby jejich výstupy odpovídaly směřování muzea a působily atraktivně na diváky.

Dle výzkumu Českého statistického úřadu z roku 2018 žije na území Prahy pouze 51 % rodilých Pražanů. To znamená, že každý druhý občan žijící na území hlavního města se do Prahy přistěhoval a pochází odjinud. I zde vidím obrovský potenciál pro MMP, které by se mělo zaměřit na tuto skupinu lidí a ukázat jí historii města, v němž žijí. Práce s poučenou veřejností je rozhodně důležitá a musí být zachována, ale je potřeba pracovat i se skupinou, která o historii Prahy vůbec nic neví nebo ví jen velmi málo. Cílem by tak mělo být, aby bylo MMP atraktivní i pro mladou generaci (25+), aby se zajímala o historii Prahy, a upevnila tak vazbu mezi sebou a městem.

Zároveň v souvislosti s novým otevřením Hlavní budovy se přímo vybízí možnost vyhledání nových sponzorů a generálního partnera. Příležitost být u otevření se už nebude opakovat a větší mediální pozornost je potřeba maximálně využít a nepodcenit ji. To jde však ruku v ruce i s nabídkou, kterou partnerům dáte. Zde je potřeba výrazně přidat a umožnit nadstandardní služby pro sponzory a jejich partnery (např. možnosti organizování společenských akcí

v objektech, vernisáže, jež by předcházely vernisážím pro všeobecnou veřejnost, dále možnost navštívit prostory, které nejsou běžně zpřístupněny veřejnosti atd.).

Závěr

V celé koncepci jsem se snažil nastínit směr, kterým by se dle mého mělo MMP vydat. K tomu, aby bylo sebevědomou a atraktivní institucí, však vede složitá a trnitá cesta na několik let, ale cíl je mi jasný. Výrazně zapracovat na prezentačních a interpretačních výstupech a celé instituci dát odlehčenější vzhled, který bude atraktivní a svěží pro mladou generaci a zároveň důstojný pro návštěvníky, kteří očekávají odbornější a hloubavější zážitky. To, že se toho dá dosáhnout, není jen prázdná fráze, ale důkazem toho mohou být nové přírodovědecké expozice Národního muzea, které byly v tomto duchu připravovány. Nadšené reakce ze strany široké veřejnosti, které jdou ruku v ruce s velikou návštěvností, tak i chvála ze strany odborníků na straně druhé svědčí o tom, že se to povedlo.

Úplným závěrem bych chtěl říci, že si paní Dr. Strnadové vážím a s respektem hledím na cestu, jakou s MMP za ty roky urazila. Po odborné stránce podle mého není příliš co vytknout. Proto bych v případě, že budu vybrán v rámci výběrového řízení, velmi uvítal, kdyby paní Dr. Strnadová chtěla i nadále v MMP zůstat

.....
RNDr. Ing. Ivo Macek